Ч. 7 (12.956). Львів, вівторок 12. січня 1932. Poostowa opłate zaniacono rycz-łtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів. Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Хліборобство у бюджетовому прелімінарі на 1932-33 рік.

Міністерство хліборобства і його агенди.

Вже при обговорюванні загальних позицій нового бюджетового прелімінара згадали ми про те, що хліборобство в ньому обкроєне надзвичайно і відносно без порівнання більше, ніж інші, непродуктивні ресорти. Вправді для нас і наших хліборобів більші чи менші бюджетові позиції не впливають цілком на поправу рівня нашого сільського господарства, бо ні наші хліборобські установи, ні наші хлібороби безпосередньо не користають з цього буквально нічого, то всетаки варто приглянутися, як трактується взагалі таку важну і підставову ділянку народнього господарства, якою є власне хліборобство.

Міністерство хліборобства має в приходах квоту зол. 2,610.000, в розходах 19.500.000, є це 0.11 прц. всіх доходів (2,,375,015.800 зол.) і 0.79 прц. всіх розходів (2,,452,383.400) Отже видатки на всі хліборобські справи цілої держави не виносять навіть 1 прц. усіх бюджетових розходів. Ці видатки на хліборобські справи не були в Польщі, майже аграрній країні, ніколи великими, але нагле зменшення прийшло щойно в цьому році. Бо за 1929-30 р. видано 55,288.226 зол., за 1930-31 р. — 43.800.000 зол., бюджет за рік 1931-32 виказував ще 48.600.000 зол., а тепер зійшло на 19,500.000 зол. Або інакше на голову хліборобського населення в цілій державі хотять на хліборобські справи видати по 85 сотиків. Порівнання плачених хліборобами податків до цих користей мабуть зайве.

У міністерстві хліборобства скорочені майже всюди видатки шляхом редукції річевих видатків і урядовців.

І так у *централі* прелімінують на видатки 1,765.000 зол., супроти 1931-32 р. — 2.775.000. Вищих урядовців було в останньому році 210, тепер буде 170; нижчих було 31, буде 30. Між видатками централі скорочені теж видавництва на 1/3.

У воєвідських *хліборобських і ветеринарних виділах* прелімінують на видатки 6.022.000 зол., супроти 14.155.700 зол. попереднього року. Зменшення числа урядовців тут дуже значне, бо з 568 етатів у 1931-32 р. остане на бюджетований період тільки 450. Фактичне зменшення числа урядовців дещо менше, тому, що передбачені місця в попередньому бюджеті не всі обсаджені. В поодиноких відділах зменшені видатки на хліборобство на около 1/3 частину, стількиж на охорону лісів, рибальства на 2/5, ветеринарію на 2/5.

Частину праці міністерства хліборобства, яку називають *підтримуванням хліборобської продукції*, а в якій криються допомоги зорганізованому хліборобству, зведено з 14,854.000 зол. в попередньому році на 3.668.000 зол. У цій позиції виявляється вся допомога добровільним хліборобським товариствам, хліборобській кооперації, розвиткові всіх галузей хліборобської продукції, дошколові фахових сил і богато іншим неменше важним агендам. Буває так у світі, що ця позиція стає оправдуючим аргументом для стягання податків зі села, але буває, що ця рубрика приносить теж небуденні користи для хліборобів і хліборобської науки. Але коли вставляться такі квоти, як наведені, то ні одно, ні друге під ними не криється. У цьому випадку краще вже було цілком нічого не вставляти. Та ближче розкриття квот, призначених на поодинокі цілі пояснить, чи маємо рацію. І так було призначено в цій позиції:

	в р. 1931-32	1932-33
для дрібних господарств	4.550.000	1.200.000
на наукові досліди	150.000	20.000(!)
на меліорації	1.700.000	20.000(!)
на дорадництво	1.500.000	775.000
на боротьбу зі шкідниками	500.000	350.000
на плекання всіх с.-г. тварин і рибальство	4,160.000	700.000
на годівлю коней	1,035.000	538.000
на ветеринарні справи	130.000	50.000
на лісівництво	440.000	15.000

Ці всі позиції разом — це бюджет одного доброго хліборобського товариства на ціж завдання. А бюджет Т-ва „Сільський Господар" на підтримку хліборобської продукції в селянських господарствах, яка - то позиція тут фігурує квотою 1,200.000 зол., виносив у 1918 р. коло 1,300.000 австр. корон!

Наукові досліди (поза державними інститутами) за 20.000 зол., то мабуть справа мало поважна. Але треба звернути увагу на те, що на меліорації, себто „на піддержування розвитку і пропаґанду хліборобських меліорацій" вставлено 20.000 зол., на які сам б. коронний край Галичина, зі свого скромного бюджету і тільки на своїй території видавав річно 1.500.000 до 1,800.000 австр. корон. Ця ділянка праці, яка колись була у нас в надзвичайно добрих початках розвитку і є одною з додатних сторінок галицького краєвого виділу зійде отак і в нас у нівець. Інші числа говорять за себе, а треба ще звернути увагу на плекання с.-г. тварин, а головно безріг і худоби, яка є тепер просто життєвою конечністю і дошкою ратунку села, а яку обкроєно на 1/6 частину дотеперішньої висоти.

Дальші позиції міністерства хліборобства — це Науковий Інститут Сільського Господарства, який обкроєно з 2,052.000 зол. на 1,012.000 зол., а в якому після поговірок мають зникнути передовсім і для нас цікавий відділ економіки дрібних сільських господарств. Другий інститут — метеорольоґічний затримують на далі.

Державні заведення плекання коней обходиться квотою 2,300.000 зол. супроти 5.351.000 зол. у 1931-32 р., при чому редукують 13 урядовців (остає 40) і 161 нижчих функціонарів (остає 550), що для нас має менше значіння.

Підкреслити треба, що ні тоді, як грошей видавали багато, ні тепер, як їх хотять видавати менше нам дороги до них не було. А ці дані наводимо для характеристики, як дбають за справи хліборобства взагалі та як це віддзеркалене в бюджетовому прелімінарі.

Інж. Евг. Храпливий.

„Страдальний романтизм".

(Відповідь В. Темницькому.)

I.

Дві цілі може мати дискусія над політичною подією минулого. Одна ціль — це встановлення історичних фактів. Друга — це холодний розгляд, критика з метою практичних, „педаґоґічних" висновків.

Котру з них мав на меті автор статті „страдальний романтизм" — трудно відповісти, хоч би тому, що тільки вона представляє інтерес щоденника. Сам він каже, що написав її тому, бо не слід „ґльорифікувати" подію, над якою радше належало би „жаліти". Тому, що стаття появилася вже після тієї „ґльорифікації", тоді коли то нещастя вже сталося, треба думати, що її оголошення мало на оці згадану „педаґоґічну" ціль: на практичному прикладі показати „як не треба робити" в політичній акції. У тій площині дискусія є актуальна і в тій тільки площині хочу відповісти статтею.

Становище В. Темницького є вислідом — це треба признати — довгого передумування. Він висловив свої критичні уваги та своє неґативне відношення до „сецесії" публично вперше аж кілька літ після неї, в Альманасі віденської Січи. Тоді міг він очевидно спокійніше дивитися на справу і спокійніше рішати питання доцільности, але разом з тим, таке рішення „з історичної перспективи" принесло зі собою дві небезпеки. Одна небезпека: мій старий товариш піддався суґґестії, якій піддаються переважно усі, що застановляються над причинами якоїнебудь невдачі. Він апріорно рішив, що спричинниками невдачі були ми самі, помилковість самої нашої акції. А друга небезпека: він рішав про „сецесію" зі становища не 1901 але 1905 чи 1906 року, його відносин, пануючих напрямків і (головно) настроїв. І тому його висновки неслушні, а арґументи небезпечні. На висновки самі відносно обєктивного значіння „сецесії" можна би не відповідати. Вони мають сьогодні тільки теоретичне значіння і дискусію над ними можна би спокійно перенести на форум наукових історичних дослідів. Інакше арґументи і само поставлення справи. Істота проблеми лежить у цьому: чи в ситуації, яка складалася в листопаді 1901 р., проголошення „сецесії" було доцільним чи помилковим. Чи ті критерії та ті арґументи, якими вирішено проблему тоді (а вирішено без ніякого голосу спротиву) були слушні чи ні. Чи можна таких арґументів і таких критеріїв уживати в політичній акції, чи треба їх покинути, вважаючи за шкідливі.

З перспективи 30 літ уважаю як і тоді, що „сецесія" була кроком доцільним, що в даній ситуації наш підхід до справи тактики був слушний, що тактичне завдання, яке стояло тоді перед нами ми розвязали добре.

Історична частина статті В. Темницького неповна. Він починає акцію в університетській справі від віча в Коломиї 1884 р. У дійсности, ця акція починається богато раніше, бо рівночасно з польонізацією львівського університету і тягнеться у ріжних формах „з перерivками", але невпинно. Від 1896 р. вона стає систематичною. Укр. студентство висуває її на перший плян своєї діяльности. Тоді опрацювали плян акції, яка мала йти в двох напрямах: добуття самостійного (в тім ріжниця від становища з 1884 р.) укр. університету, а покищо, і для скріплення акції за самостійним університетом в напрямі реалізації того, що правно нам прислуговувало, на істнуючому університеті, т. є. обсади істнуючих, а необсаджених катедр та творення нових, і пошанування прав мови (друки, подання тощо). Обі акції були, розуміється, тісно одна з другою звязані, але ріжниця була між ними та, що коли справу самостійного укр. університету можна було вирішити тільки шляхом широкої акції на державній арені, то друга справа могла бути вирішена в межах університету.

Істнуюча тоді „Всеукр. Організація Молоді" рішила шкільний рік 1901-2 присвятити енерґійній боротьбі за укр. університет. При тім ми рішили в першу чергу перевести реалізацію і закріплення істнуючих уже на львівському університеті наших прав, розуміючи, що це дуже важне для справи вреґулювання самостійного укр. університету. Тій справі були присвячені статті бл. п. Е. Косевича і інших в чч. 8. і 9. „Молодої України" за серпень-вересень 1901 р., була видана відозва до молоді з 1. IX. 1901 р., відбулися численні наради, врешті відбулося віче в університеті 8. X. 1901 р. Після рефератів бл. п. Косевича і Комаринського ухвалено на вічу резолюції з домаганням укр. катедр, еґзамінаторів та визнання і пошанування прав української мови в університеті. На внесок тов. Темницького ухвалено вислати в цих справах меморіял до сенату та до міністерства. Рівночасно поведено переговори з сенатом університету — головно в справі відповідей на подання в українській мові, укр. індексів, друків тощо. На день 19. листопада скликано знова віче в університеті. Ж

яке сенат дав дозвіл з застереженням, що воно відбудеться не в полудне, (як ми хотіли) тільки вечором, в іншій (меншій) салі та з обмеженим поряднком дня. Тоді справа переговорів з сенатом стояла так, що ректор, проф. Рідіґер особисто згодився на наші постуляти, натомість теольоґічний деканат відкинув їх. Сенат ще не приняв жадної ухвали. Виринуло питання, чи погодитися на зміни, яких вимагав сенат, чи відбути віче „нелегально". На засіданні „Організаційного Комітету" поставив п. Темницький внесок, щоби відбути віче без дозволу сенату. Бл. п. Евген Косевич, Малець, Бурачинський і я були проти того, уважаючи, що треба вижидати покінчення переговорів з сенатом. До речі, розходження між нами і тов. В. Темницьким відносилися тільки до справи того віча, а не до форми боротьби за університет взагалі. На повних трилцевих зборах „Організації" внесок п. Темницького ухвалено, і відоме віче 19. листопада 1901 р. відбулося — і треба додати, відбулося „блискучо".

Д-р Вол. Старосольський.

Боротьба з українським мистецтвом на Радянській Україні.

Як довідуємося з радянської преси, відомого та поважаного в Европі, українського артиста-маляря Михайла Бойчука, професора Української Академії Мистецтв від дня її оснування до останнього часу (13 років), — примусово виселили за „кордони" Радянської України та призначили професором російської академії в Ленінграді. Він був у малярстві основником школи т. зв. „бойчукістів". Таким чином зліквідували червоні володарі малярську течію на Україні, яка найяскравіше наслідувала та плекала народню творчість.

Зліквідували також широко знаний межигірський мистецький технікум, а проф. Колоса та п-ю Павленко вивезли до Москви. На місце зліквідованого інституту не створили нічого нового. Ця ліквідація наявно виявляє боротьбу радянської власти з українським мистецтвом.

Михайло Бойчук — галичанин. Проти нього та його прихильників, найталановитіших українських малярів, уже 4 роки йшла гомінка пресова нагінка інших мистецьких обєднань.

—o—

Життя краю.

Річний біланс народньої праці в Заліщиччині.

Національна свідомість в повіті. — Конскрипція. — Освітні справи. — „Рідна Школа". — Праця жіноцтва. — Стан кооперації. — Один сумний факт.

Національна свідомість селянства обох частин повіту (тлустецької і заліщицької) зростає помітно. Не тільки старші селяни, але і старші селянки вже називають себе гордо українцями та щораз частіше спростовують навіть перед всякою владою стару назву „русини". УНДО кріпшає в повіті проти волі жмінки колишніх радикалів, які — річ дивна — переміняються щораз частіше в „сельробів", та проти волі горстки „бувших" ундистів, руїнників народнього майна, які пописуються в „Раді" наклепами і брехнями на людей чистих рук саме тому, що хочуть вибілити свої забруджені, липкі „лаби". Та правда, як олива, вийшла на верх і ці народні шкідники стратили не тільки всякий вплив у повіті, але й пошану.

В Заліщиках відбулися в минулім році дві говірочні чисто політичні наради, одна у квітні, друга у травні. На цій останній були присутні і виголосили реферати сен. д-р Горбачевський і посол Кохан. Дня 6. грудня м. р. відбулось публичне віче в Заліщиках у справі конскрипції, на якім реферували про значіння конскрипції б. сен. В. Бараник, а про законні постанови в цій справі д-р Р. Стефанович. Постава селянства в повіті при самій конскрипції — прекрасна. Хоч комісарі вмовляли в наших селян назву „русини", то навіть старі селяни й селянки спростовували її на „українці", а на погрози таких панів, як нпр. управитель школи у Ниркові вихрест Шайнер або на інші конскрипційні практики, як ось у Лисівцях, жалілися письменно до староства. Натомість нечисленні наші конскрипційні комісарі не угнулись під ніякою загрозою, а навіть після арештування (як нпр. селянин Андрійчук у Касперівцях, якого негайно на приказ старости звільнили від арештування) переводили спис населення вірно і правдиво.

Просвітянська праця в Тлустеччині з вибором на голову філії „Просвіти" о. А. Навольського, завідателя парохії Тлусте, налагнується і є всякі познаки, що страшна зневіра і знеохота, спричинені безпримірно соромним упадком Пов. Союзу Кооператив у Тлустім, щезнуть небавком, як дим. При філії „Просвіти" в Тлустім, яка закупила за більшу суму інструменти, повстала орхестра, також аматорський гурток у Тлустім уже заповів дві вистави. Не лишилися без сліду і просвітянські анкети, які вже перевів у Заліщиках і Тлустім делеґат Головного Виділу „Просвіти" п. Гафткович а які ще мають бути переведені у визначених районах. Сумне і дивне, що в деяких громадах, котрі давніше вели перед у просвітянському житті в повіті (як Дзвиняч і Касперівці з великими гарними домами читальнями), починає воно гейби завмирати та звужуватись лиш до забав молоді. Одначе є надія, що філія „Просвіти" в Заліщиках під енергійним проводом д-ра Стефановича розрухає ці громади.

Натомість незвичайно відрадною появою є факт, що колись така непопулярна, а радше своїми і чужими злепопуляризована „Рідна Школа" здобуває собі право горожанства і ґрунт по селах Заліщиччини. Ось 19. м. м. (на св. Миколая) громадяни села Угриньковець святкували ювилей „Рідної Школи" концертом — з виїмком вступного слова п. Рожі Будзинської і кінцевого б. сен. Бараника — виключно власними силами. І пісоньки селянського хору під управою селянина Асафата Дідушка і його козацька дума в супроводі мандоліни і деклямації дівчаток та хлопців зворушили неодно досі тверде для „Рідної Школи" серце. В дні 21. грудня м. р. на рідношкільній анкеті громадян Заліщик міста і села по річевім, але дуже прикрім рефераті б. сен. Бараника порішено, що українські родини Заліщик міста мають цього року здержатися від виставного святкування, а натомість найменше по 10 зол. від родини зложити на „Рідну Школу".

Оснування в Заліщиках за почином сен. п. Кисілевської філії „Союзу Українок" викликало живе зацікавлення серед жіноцтва в повіті. Жінки з Касперовець, Угриньковець, Жежави і Синькова вже домагаються статутів і заснування у них кружків „Союзу Українок". В Заліщиках на „Бесіді" щонеділі, свята, а навіть двічі в тижні аж гуде від жіноцтва; в неділі і свята читають книжки, а в будні заліщицькі пані вчать жінок і дівчат із Заліщик Старих і Добровлян всяких ручних робіт та підготовляють на літо виставу жіночих робіт. Аматорська вистава членів „Союзу Українок" і місцевої молоді виказала чималий артистичний хист: нпр. п-а Оля Долинська нагадувала живцем колишню Фіцнерівну, а п. Фльорчук Підвисоцького.

Стан кооперації в обох частинах повіту по ганебнім упадку Повіт. Союзу Кооператив у Тлустім, спричиненім несовісною господаркою його орґанів, неодноковий. Як з одної сторони кооперативи тлустецької частини повіту згуртувала складниця ПСК Чортків у Тлустім, ведена п. Сайовським, перевівши чистку по кооперативах та усунувши старих „дубів" ПСК Тлусте (нпр. Солоне), так з другої сторони кооперативи заліщицької частини повіту полишились без усякої опіки та без торговельного осередку. Останні, приневолені куплювати у жидів, ледви животіють, задовжившись у них по уха. В останніх часах помітне бажання мати таки свій осередок

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 12. СІЧНЯ 1932.

ІВАННА ГАЛІЯ.

ДОЩ НА ВОЛИНІ.*)

Жовтень 1916 — окопи на Волині. Година 4 пополудні, а на дворі дощ. Вже від кількох днів паде цей дощ — монотонно, безупинно, необлагано, немов хотів би цілу околицю замінити в грязюку. Все намокло; навіть у найзатишнішій землянці вогко і та вогкість переходить крізь одяг та шкіру, проймає мязи, кости і мозок та вжирається повільно в думки немов ржа. Безупину падуть каплі дощу і пронизують воздух немов глухий скреґіт пили. Тільки час до часу чути зрідка десь ген далеко приглушений гук гармат. Від кількох днів боротьба притихла. Нічого, тільки дощ і дощ, вогкість — години волічуться якось ліниво в нескінченість — години грізні немов хижі звірі, що підкрадаються до добичі. А дощ паде...

В кутку землянки сидить, стулившись до себе, двох мущин. 23-літній Ганс, чорнявий хлопець, на якого молоденькім личку сяє блідорожевий румянець і Роберт, яких 40 літ, смаглявий, в якого чуприні блестять уже срібні волоски; він щойно недавно в цій землянці. Від кількох днів оба вони живуть тут разом, розуміють себе взаїмно і то краще, ніж зналиб і розумілиб себе в рідних сторонах, живучи близько себе як сусіди — хоч властиво нічого про себе не знають... А дощ паде і... і паде... і паде...

„Роберт", відзивається молодший, — „маєш може ще папіроску?"

Той другий кивнув головою і щось пробурмотів.

„Кобй то я, Роберте, мав якусь книжку чи ґазету!"

Другий мовчить... Минає чверть години... Дощ паде...

Роберт сягнув до кишені, витягнув папіроску, розділив її на дві половини й одну подав Гансові.

„Остання".

Молодик врадувався як дитина, він хвилину щасливий та мовчки курить. А по хвилі відзивається:

„Слухай, Роберт! Оповідай мені про свою жінку!"

„Ні! Мушу і без того забагато про неї думати".

Мовчанка... А дощ паде...

„Роберт! Скажи мені, чи ти розумієш жінок?" Товариш на це злегонька, по батьківськи усміхнувся.

„Знаєш, Ганс, як я був у твоїм віці, то таке саме питання поставив я одному 70-літньому старикові, а той мені на це відповів: „Затям собі одно! Коли гадаєш, що ти якусь жінку пізнав і зрозумів, то щойно тоді ти про неї найменше знаєш".

„Но, але ти, Роберт, всеж таки маєш жінку..." Очі старшого товариша заблестіли живіше. „Лиши мою жінку на боці, Ганс! Краще розказуй мені про жінки, яких ти знаєш!"

Ганс хвилину мовчить; на його обличчі слідна якась болюча задума.

„Не знаю, Роберте, як тобі змалювати мої почування. Мені здається, що тих дівчат, які з нами танцюють, сміються, вганяють і займаються спортом, які цілують, а деколи й віддаються — не важко зрозуміти: вони, я думаю, або зовсім не є, або ще не є тим, що я розумію під поняттям „жінка, дружина". Одначе якщо колись стрінути цей другий тип жінки, то людину огортає якесь інше почування і тут стаємо безрадними не розуміючи гаразд, не знаючись. Він відчув.

Роберт відчув, що його товариш мусить виговоритись, мусить звіритись з якоюсь пригодою, яка йому лежить на серці і не дає спокою: може це якась звичайна невинна пригода, що під впливом воєнної горячки виросла в його уяві на щось важного, пригода, яка йому при тій дощовій погоді затроює мозок і серце.

„Коли ти був останній раз на відпустці, Ганс?"

„Зимою дістав я легкий постріл в легені, дістався до етапної лічниці, опісля до лічниці в родинних сторонах, а коли мені вже стало краще, вислали мене на кілька тижнів до заведення для виздоровців у гори, щоб я прийшов уповні до здоровля. О, це був гарний час! Кінець травня — початок червня. Заведення було приміщене в якімсь старім замку серед великого парку. Кругом квіти, пахощі, спів птичок — оттоді я відчував, що живу..... А що десь далеко на фронті люди без причини вбиваються — в це не хотілося просто повірити. З малого місточка приходили жінки і приносили нам папіроски, тісточка та книжки, сиділи біля нас і це все було наче чарівний сон... Я ще й дотепер бачу її перед собою, як вона перший раз приступила до мого ліжка, бачу ті темні кучері, карі очі, бачу її в ясно-голубій суконці, повну блеску і пахощів; мені здається, що ми всі були тоді в якімсь хоробливо піднесенім настрою: вона видавалась мені тоді такою, як саме життя, як весна, як чар..."

Та Роберт слухає тільки одним ухом. Його думки і туга знова полинули до Лізи — його коханої дружини. Поверховний опис тої чужої жінки відтворює її образ перед ним... темні кучері, вогкі, палкі очі теж у неї, а до того блідосиній одяг, великий капелюх і рожі... Він примкнув очі і відчув, як її ніжна рука гладить його волосся і його серце щемить.

Ганс не замічує, що сусід його не слухає — оповідає дальше...

Роберт зриваєтьтся: він хоче втекти від тих

*) Віденська „Нає Фрає Пресе" розписала конкурс на оповідання, в якому могли брати участь тільки німецькою [illegible]. Між тими оповіданнями [illegible] було одно й „Дощ на Волині", яке ми передаємо в перекладі.

А. К.

в Заліщиках; бажання це викликане і почуттям потреби і взірцевим переводженням люстрацій відпоручником ПСК Копичинці п. Паламарем, зрівноваженим приймаванням жалів і нарікань на старий ПСК Тлусте, розумним виясненням справи і щирою порадою з його боку. Та щож, скарги Центросоюзу, як екзекуційного перемника вірительностей упавшого ПСК Тлусте, проти тутешніх кооператив, внесені до тут. суду повновласником д-ром Електоровичем, збють ці ледви дихаючі кооперативи. В останіх часах кооперативи заліщицького району починають поволи заспокоювати свої запотребування в новозідкритій українській крамниці п. Ірини Суяркової в Заліщиках. Українська Каса в Заліщиках розвивається правильно, а про зацікавлення нею свідчить небувала досі присутність (понад 50 членів) самого селянства майже з усіх громад суд. повіту Заліщики на загальних зборах 26. грудня м. р.

При кінці цього звіту треба подати до прилюдного відома я один незвичайно сумний факт. Голові кружка „Рідної Школи", коли прийшла з лістами для збірників коляди на „Рідну Школу", заявили в старостві, що до староства приходять священики з просьбою заборонити коляди на всякі нецерковні цілі. Якщо дійсно найшлась така одиниця між духовенством тут. повіту, то очевидно вона хибно зрозуміла розпорядок станиславівського владики. Ще не вдалось нам у цім короткім часі провірити, чи не був це той сам священик, який минулого 1930 року просив такої заборони для своєї парохії, бо хотів призначити всю коляду на свою „стайню", а який від часу, як з постерунковим заганяв качки в місті і діставши паморокy ума, перестав дописувати до „Нової Зорі". Чи може — не дай Боже! — найшовся ще один його гідний собрат?

С...ий.

Різдвяні сензації.

Політичне інтерву станиславівського владики у польській пресі. — Політичні ревеляції львівської „Газети Поранної". — Львівська „Правіца Народова" і національна політика.

У сам день нашого Різдва принесла львівська „Ґазета Поранна" інтерву зі станиславівським владикою еп. Хомишином на тему українсько-польської політики цього владики. Інтерву це відбув заступник головного редактора „Ґаз. Поранної" Ст. Захаріясевіч у наш Святий Вечір у палаті владики. Разом з інтерву принесла „Ґаз. Поранна" і фотографію владики.

У розмові з п. Захаріясевічом станиславівський владика між іншим сказав: „Вважаю, що мій Пастирський Лист (політичний) був тим зерном, яке, кинене мною, повинно було зійти (кільчитя). У нашому політичному кліматі це зерно, на жаль не кільчить (не сходить) скоро... „Дивуюся, що польське громадянство зареагувало мало після оголошення мого листа. Зокрема звертаю увагу на польську пресу, бо я надіявся, що польська преса, як на нашому терені так і на терені цілої нашої держави, забере слово і в низці міркувань займе становище і розпічне дискусію. Думаю, що були для цього умовини. І тут без пересади мушу підкреслити, що фактично тільки „Ґаз. Поранна" належно оцінила мої інтенції. Приємно мені ствердити, що в наших сферах наші опінії читають з великою увагою. На жаль, польська суспільність на загал, немов би не оцінила мого голосу, а шкода, бо це була перша нагода...

„Наші кинулись на мене, але трудно. Я моїх поглядів на польсько-українську проблему не зміню. Думаю, що є атмосфера для спокійного, річевого обговорювання справи співжиття і співпраці. Найвищий час, щоби цю проблему розвязати. До роботи є дуже багато, а так як тепер, далі бути не може. Поляки потребували би трьох віків, щоби засиміловати українців... у найкращому випадку".

У звязку з недавньою своєю поїздкою до Варшави владика сказав, що не відбував там ніяких політичних конференцій. „Був я з візитою у міністра Перацького в чисто господарських справах".

З черги владика заявив, що жиє добре зі станиславівським воєводою і з львівським шкільним куратором Свідерським. Подобалися владиці такі польські публікації: „Лист польського консерватиста до українського" пера д-ра Яна Бобжинського і остання брошура гр. Лося п. н. „Політика конструктивна на Русі Червоней". Брошуру гр. Лося замовив владика у більшій скількости примірників, щоби її розповсюднити у своїх колах.

Владика є проти всякої писаної угоди, а є за „практикою щоденного співжиття". „Треба відновити зносини, треба на спільному терені жити і працювати". Крім того владика просив п. Захаріясевича „підкреслити в „Ґал. Пор.", що після видання мого Пастирського Листа з польської сторони наступила зміна фронту. Це я назвав би відпруженням. Я ствердив би, що з польської сторони перестали вживати деяких означень, які нас боліли і ображували".

Під кінець розмови владика заявив: „З моєї лінії я не уступлю. Мій Пастирський Лист був наслідком глибокого передумання всіх проблем. Може мене зле зрозуміли, але все те я совісно розважив. Наміченої лінії не зміню. Буду прямувати до наміченої собі цілі".

Нотуємо це інтерву з журналістичного обовязку як одну з цьогорічних різдвяних сензацій. У ньому нічого нового.

*

Таж сама „Ґазета Поранна" з дати 11. січня ц. р. принесла статейку на тему „актуальної програми національної політики", в якій читаємо:

„Дискусія на марґінесі першої конференції представників українських організацій у воєводи виявила понад усякий сумнів, що та форма безпосереднього контакту була вибрана щасливо і може рахувати на позитивні вислідн. Така опінія істнує як по стороні польських офіціяльних чинників так і по боці українських відповідальних чинників (яких?! — прим. складача). Тому — на основі наших інформацій — в скорому часі треба надіятися дальших конференцій, присвячених іншим ділянкам публичного життя".

„Тут належалоб ще раз підкреслити, що актуальна програма польської політики національної прямує до поправи цілости відносин на терені Сх. Галичини (в ориґ. Малопольскі) до устійнення основ згідного співжиття обох національностей, що лежить як в інтересах їх і держави. В господарській ділянці, на яку кладуть особливий натиск, конечною й очевидною засадою буде рівнорядне трактування українських орґанізацій, що дають повну ґарантію позитивної праці".

„Ґаз. Поранна" заперечує поголоску про те, немов би то істнував плян введення в життя становища II. віцевоєводи у Львові, яке мав би заняти українець, а далі заперечує поголоску, немов би в Польщі хтось з польських відповідальних чинників серіозно думав про заснування українського університету в Станиславові. Натомість „більше правдоподібною є поголоска про леґалізацію укр. виховно-спортових орґанізацій „Пласт" і „Луг" з рівночасним підданням їх надзорові Державного Уряду Військового Вишколу і Фізичного Виховання".

Ось і ревеляції „Ґазети Поранної". З них виходить, що львівське воєвідство буде далі тереном неполітичної політики, або тереном неполітичного розвязування польсько-українського питання в його „суспільних дрібницях".

*

Ендецький „Курер Львовскі" з 10. січня ц. р. приносить замітку п. н. „Без польського громадянства" і під підзаголовком „Відкинена резолюція б. воєводи Борковського", в якій читаємо:

„Вчора відбулося у Львові зібрання тутешнього відділу Правиці Народової, на якому були обговорювані руські справи й останні випадки в тій ділянці. Б. воєвода Борковський зголосив у часі дискусії таку резолюцію:

„Правиця Народова, львівський відділ заявляє, що надалі як і досі стоїть на становищі, що на терені Сх. Галичини всякі розглядання і вирішування в національних справах з репрезентантами інших національностей з огляду на характер тієї дільниці повинні бути, оскільки можливо, доконувані в порозумінні з усіми польськими політичними ґрупами".

„Ця резолюція не дістала більшости. Противники резолюції мотивували своє неґативне відношення побоюванням, що вона може утруднити потягнення офіціяльних чинників у політиці супроти русинів".

З усього видно, що Женева не за горами.

Польські справи.

Відвідини румунського міністра. — Інтерву американського посла. — Сойм. — Смерть і похорон одного посла.

До Варшави приїхав румунський міністр закордонних справ Гіка, якого приймають дуже урочисто. Його приїзд стоїть у звязку з переговорами про пакт неагресії поміж СРСР та Польщею, Румунією і балтійськими державами. Для цих переговорів приїхав уже до Риги делеґат СРСР Стомоняков. — З закордонно-політ. справ — сталася неприємна для Польщі справа у Латвії: суд у Динабурзі остаточно розвязав „Союз Поляків у Латвії", а латиський уряд скреслив субвенцію на польський театр у Ризі (15.000 латів). — ПАТ подав за „Ню-Йорк-Геральд Трібюн" інтерву з амер. амбасадором у Варшаві Віллісом, в якім цей останній висловлюється більше ніж оптимістично про ситуацію у Польщі. Вартість його інтерву характеризу-

---

образів, що його тільки мучать. Одначе таки змушує себе прислухуватись оповіданню товариша.

„...так, і як мені вже краще стало, ходили ми щодня годинами по лісі, тримаючись за руки мов діти. І коли так одного дня сиділи ми на лавочці, я пригорнув її до себе і цілував, цілував, а вона мене теж. Та нараз вона відкрила широко переляканi очі, побіліла і сказала: „Ганс — я-ж тебе не люблю! Я люблю мого чоловіка, що десь далеко на війні". По мені перебіг мороз і я прошептав: „Ну, так, але ти мене цілувала!" „Так", зойкнула вона, „я цілувала тебе, я мусіла тебе цілувати!..... Але я при цьому думала про нього! Прости мені!" Зі мною було так, начеб хтось обухом ударив мене по голові... Як то? Як то?!... Вона гірко ридала. — „Не питай мене! Я сама цього не розумію! В моїм серці повно-повно туги і самоти!"

Я піднявсь і ми пішли мовчки з поворотом до міста. Після того я оминав її. Та вона сама прийшла, принесла мені квіти, просила і ми знову вибрались на прохід. Вона гладила мене, цілувала, сміялась і плакала одночасно та заклинала, щоб я її уважав такою, якою вона дійсно є, збожеволілою жінкою. Я весь горів з любови й ніжности, і не питав її більше, був щасливий, коли міг її бачити, пестити, цілувати. Вона мала якусь дивну звичку гладити мене по волоссі от-так від чола аж геть до карку..."

„Як ти кажеш, Ганс, — так від чола аж геть до карку?"

„Так. Це був час такий якийсь несамовитий, такий блаженний, а одночасно такий дивний: на згадку того всього мене цілого проймає дрож..."

„Дальше! Дальше!" — шепче Роберт. Він чує, як ледяний холод підступає йому від ніг, але його голова горяча як грань і немов іскри мигають його думки... Ліза... Ліза...

Молодший так захопився своїми мріями, що зовсім не замічує зворушення свого товариша. „День передтим, як я вже мав знову йти на фронт, був я в неї у малій, білій віллі; я лишився на цілу ніч у неї; ...але ...ти! ти! розумієш це... знаєш, вона в хвилі найбільшої розкоші крикнула його імя... Ти зрозумів це?... його імя!"

Молодик закрив лице руками і тихо захлипав...

А його товариш наче скамянів: і сам не відчуває того, як затиснув кулаки, як нігті вілися в тіло.... як підозріння огорнуло його наче залізний панцир... Ні!.. ні! Божевілля! божевілля! Це горячка!... а одначе... панцир давить його і не можна його скинутя... Ах! Цеж підозріння... Прочуття... Ні!.. майже певність!.. Щось йому підсказує, що ця жінка...

А молодик тихо хлипає.

Роберт мусить здержуватись на силу, щоб не вдушити молодшого товариша, душить у собі кожне слово, що немов гострий ніж ранить його серце, слово, на яке він жде проте як на спасения... Певність! Певність!.. він мусить запанувати над собою!... Певність!

„...маленький перчик..."

Старший зверещав немов ранений звір, кинувся на товариша, який у мент прочуняв... зрозумів... став в одній хвилині мущиною

„Роберт!"

„Перчик... де?!"

„На плечах!"

„Як вона зветься?!"

„Марія!.. а крикнула вона: Фридрих... а це мале місточко в Тиролі!.. Роберт!.. Роберт!.."

Оба впали собі в обійми і заплакали... А дощ паде паде... Голова старшого спочила на грудях його молодшого товариша...

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

Мовчанку перервав різкий звінок телефону: „Наступ на ворожі засіки!.. Двір біля ліса треба занятн!... За всяку ціну!..."

Переклав А. Ковалисько.

ють такі вислови (за ПАТ-ом): „...Праці (у Польщі) для тих, хто хоче працювати, є подостатком... Уряд дбає про добробут населення... Селянське населення не терпить біди... В цілім краю відчувається свідомість єдности..." і т. п. — У вівторок відбудеться засідання сойму: пос. Пасхальський (ББ) буде реферувати проєкт нового кодексу карної процедури. 15. ц. м. відбудеться проєкт скарбово-бюджетової комісії. — На клямці у своїй кімнаті в сойм. готелю повісився, як ми вже повідомляли, пос. Вариньскі (ВВ). Його ховали дуже урочисто, при участі президії сойму і сенату, всіх послів ББ і членів уряду. Вариньский редагував свого часу час. „Нова Кадрова", про який багато говорили на берест. процесі: редакція цього часопису містилася у будинку гол. команди поліції у Варшаві, а пропагував він м. і. розігнати силою сойм.

Далекосяглі політичні події у 1932 р.

Вибори нового президента в Німеччині. — Вибори до французького парляменту. — Вибори до пруського ляндстаґу. — Вибори до Національного Зібрання (парляменту) в Еспанії. — Вибори нового президента у Злучених Державах Північної Америки. — Вибори нових членів Ради Ліґи Народів.

У 1932 р. відбудуться в низці держав важні політичні вибори, висліди яких без сумніву матимуть великий вплив на дальший хід міжнародньої політики. На цьому місці зареєструємо дати найважніших. Уже в березні 1932 р. (13-ого березня) відбудеться в Німеччині загальне голосування при виборах президента. Теперішній президент Гінденбурґ вибраний 25 квітня 1925 р. Чи при нових виборах він дальше остане на президентському становищі, чи замінить його хто инший, важко передбачити. Це залежатиме від укладу політичних сил у Німеччині, де, як відомо, тепер відбувається у приспішеному темпі ґрунтовний політичний фермент. — У квітні 1932 р. відбудуться вибори до французького парляменту. Тепер у французькому парляменті більшість була в руках т. зв. національної правиці. Не виключене, що при нових виборах ця більшість пересунеться до радикальної лівиці. — У травні 1932 р. відбудуться нові вибори до пруського ляндстаґу. Нема сумніву, що пруський ляндстаґ будуть намагатися опанувати ґітлерівці. — Трохи пізніше відбудуться вибори до першого республиканського парляменту в Еспанії. Цей новий парлямент матиме назву національного зібрання. Вибори відбудуться на основі нової конституції, ухваленої минулого року конституційними зборами (кортезами), що функціонують дальше як установчий і законодатний орган, аж до нових виборів. — У липні 1932 р. відбудуться вибори до парляменту в Греції. — У вересні матиме теж парляментарні вибори Швеція. — Між 10 і 15 листопада 1932 р. відбудуться у Злучених Державах Північної Америки вибори президента. Не виключене, що теперішній президент Гувер буде дальше кандидувати на президента. Демократична партія висуне напевно свого кандидата. Новий президент обійме владу аж 5. березня 1933 р. — У вересні 1932 р. відбудуться ще одні важні вибори в Женеві, на терені Союзу Народів. Частина мандатів теперішніх членів Ради Ліґи саме ц. р. вигасає. Вигасне між иншим і мандат Польщі, який вона отримала в 1926 р. з правом поновного вибору на три роки у 1929 р. Це тоді й сталося. Тепер Польща цього мандату в Раді Союзу Народів уже мабуть не здобуде.

—o—

Гінденбурґ-Брінінґ-Гітлер.

В останніх чотирьох днях, саме підчас українських свят Різдва, зайшли в Німеччині дуже поважні події. З огляду на близький термін великої міжнародньої конференції у справі воєнних довгів і відшкодувань (репарацій), яка була первісно назначена на 18. ц. м. у Льозанні та з уваги на недалекі вибори нового президента німецької республики (6. лютого), канцлер Брінінґ у порозумінні — а може й за ініціятивою марш. Гінденбурґа — почав акцію в напрямку заведення „внутрішнього миру" бодай на найближчі тижні, на час тривання льозанської конференції. З тою метою в минулу середу канцлер Брінінґ прийняв на двогодинній конференції Гітлера; у розмові брав участь міністр внутрішніх і військових справ ґен. Ґренер, який цю зустріч підготовив власною розмовою з Гітлером. В суботу відбулася нова довга конференція Брінінґа з Гітлером, а брали в ній участь також міністр Тревіранус і нац.-соц. посол до райхстаґу д-р Фрік.

Предметом обох конференцій була передовсім ідея продовжити час урядування президента Гінденбурґа, щоби президентські вибори не потребували абсорбувати уваги й енерґії уряду та взагалі всіх політичних кол, потрібної для Льозанни. Переведення закону про продовження каденції урядування Гінденбурґа вимагає 2/3 голосів у райхстаґу, а можна їх зібрати лише при підтримці нац.-соціялістів. Соціял-демократи обіцяли вже за таким законом голосувати; їх лідери були також у Брінінґа. Окремо конферував Брінінґ з Ґуґенберґом, з яким зустрівся також Гітлер. Становище нац.-соціялістів до цієї справи ще не відоме; по всій імовірності в таборі ґітлерівців панує щодо цього різниця поглядів, бо ось у Гамбурґі один з їх лідерів д-р Ґеббельс заявив на зборах, що нац.-соціялісти ніколи не зречуться такої нагоди приходу до влади, як найшвидші президентські вибори. Невідомо теж, під якими умовинами Гітлер погодився би на пересунення терміну виборів і на як довго.

Одночасно з цією акцією на внутрішньому терені, нім. уряд приготовляється до льозанської конференції. У Берліні розпочалися наради з участю німецьких амбасадорів з Парижа, Льондону й Риму. Устійнено делеґацію до Льозанни у складі осіб: канцлера Брінінґа, мін. фінансів Дітріха, мін. хліборобства Вармбольда і віцемін. зак. справ Більова; канцлера заступатиме у Берліні ґен. Ґренер. В інтерв'ю бюрові Вольфа Брінінґ заявив, що Німеччина не всилі продовжувати грошеві виплати політ. характеру і що тому делеґація буде жадати у Льозанні радикальних постанов. Ще ясніше висловився канцлер перед анґл. амбасадором Румбольдом, що Німеччина не має уже чим платити репарацій. Анґлійська преса принесла звістку, що Брінінґ офіціяльно повідомив амбасадорів Франції, Анґлії й Італії, що Німеччина буде жадати в Льозанні скреслення усіх репараційних зобовязань Німеччини й на ніякі компроміси не піде!

Важні унійні наради в Римі.

Агенція ВУ повідомляє, що тепер перебувають у Римі: о. епископ М. Чарнецький та свіжо прийнятий до греко-кат. церкви о. Табінський. У час їхнього побуту у Ватикані відбудуться важні наради у справі ширення унії на українських землях — між православними українцями. О. Табінського має приняти папа, щоби запізнатися з сучасним релігійним положенням на Холмщині та Волині, зі змаганнями українців і їхнім становищем до унійної акції. У звязку з побутом епископа Чарнецького та о. Табінського в Римі кружляють поголоски про перебудову конгреґації „Pro Rusia".

—o—

Смерть мін. Мажіно.

Несподівано, після короткої недуги, помер у Парижі військовий міністр Мажіно. Майже одночасно Бріян вистосував листа до премєра Лявали, в якому зголошує свою димісію, мотивуючи її поганим станом здоровля і бажанням усунутися з активного політичного життя. Тому мабуть у найближчих днях буде зголошена димісія всього французького кабінету. Чи він буде лише перебудований під дальшим гол. Лявали, чи буде основно змінений, ще невідомо. У звязку з цим називають кандидатуру б. премєра Тардіє на військового міністра й імена б. премєрів Еріота, Лейґа, Пенлеве, Штампа, Стеґа, Барту, Шерона й Саррота, як евент. членів нового кабінету Лявали. Бріян буцім то остане в уряді, як міністр без портфелю, а закордонне мін-ство перейме сам Ляваль.

Виринула теж кандидатура б. соціяліста Поль Бонкура як наслідника Бріяна (з цього приводу радіє польська преса, бо Бонкур є беззастережним приятелем Польщі). Справа кабінетної кризи вирішиться в половині біжучого тижня, бо у вівторок мають розпочатися наради палати депутованих.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

ОСТАННІ ВІСТИ

НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР У ЛІТВІНОВА.

БЕРЛІН, 10. І. ПАТ. Із Москви повідомляють, що в суботу ком. Літвінов приняв німецького амбасадора в Москві Дірксена. Поінформував його про переговори, які СРСР веде з третіми державами про пакт неаґресії.

ҐІКА ВИЇХАВ ДО БУКАРЕШТУ.

ВАРШАВА, 10. І, ПАТ. Нині мін. Ґіка виїхав із пос. Шембеком до Букарешту. На двірці прощав його Залеський і ін.

БЕРНАРД ШОВ І ГІТЛЕР.

БЕРЛІН, 10. І. ПАТ. „Тел. Уніон" приносить чутку з нац.-соц. кол, нібито анґлійське господарське т-во „Економічна Ліґа" запросить Гітлера до Льондону, щоби виголошував відчити. Часописи подають теж чутку, начеб Бернард Шов повідомив Гітлера, що хоче його відвідати, бо задумує написати пєсу, якої героєм буде Гітлер.

СКАСУВАЛИ СКІЛЬСЬКИЙ ТА БОГОРОДЧАНСЬКИЙ ПОВІТ.

На основі міністерського розпорядку скасували в люблинськім воєвідстві константинівський повіт, у лодзькім воєвідстві слупецький повіт, у львівськім воєвідстві стрижівський та старосамбірський, а в станиславівськім воєвідстві повіти скільський та богородчанський. Скільський повіт прилучили до стрийського, богородчанський до надвірнянського та станиславівського повіту.

Справа Ґорґонової.

Ґорґонова сидить у тюрмі разом із шістьма політичними арештантками. Оборонця Ґорґонова ще не має. Вона просила листовно адв. д-ра Зґуральського, щоби боронив її. Д-р Зґуральський відмовився тому, що мусів виїхати зі Львова до хорого сина в Криниці. Зрештою його покличуть на свідка. Розправа почнеться найправдоподібніше в середу. Чи відбуватиметься перед наглим судом — ця справа ще не рішена.

—o—

Берестейський процес.

У четвер і пятницю промовляло девять обвинувачених.

У суботу, в 55-ому дні, розправа так якби закінчилася. Промовляли два останні обвинувачені: д-р Кернік і Путек.

Обв. Путек своєї промови не докінчив. Предсідник відібрав йому слово та зарядив перерву до 13. січня, коли то проголосять присуд.

—o—

Спортові висліди.

Гаківка.

Середа:

Львів. Поґонь-Лехія 1:1; АЗС-Чувай 10:0; Гасмонея-Чувай 2:0.

Криниця. Краковія-Крин. Гок. Т-во 5:1; Бранденбурґер Гок. Клюб-Чорні (Львів) 2:1.

Відень. Отава-Вінер Айслявф Ф. 4:0.

Четвер:

Криниця. Крин. Гок. Т-во-Румунія 2:1; Чорні-АЗС (Варш.) 1:1; АЗС-Краковія 4:1 (1:0, 1:1, 2:0).

Відень. Отава-Вр. Айсляф Ф. 5:3.

*

У пятницю та суботу змагання не відбулися з причини відлиги.

—o—

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. ІІ. пов. Тел. 54-46.** 792—?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул Хорушина 5.** (біля кіна „Аполльо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 786 26—106

— **Першорядна українська фризієрня Т. Кутковського, Львів, вул. Бляхарська 11, тел. 93—21.** 1070 ?

— **Наукове відзначення проф. Огієнка.** Університет у Брні (Чехія) надав проф. Огієнкові степень доктора фільософії. Святочне вручення докторату відбудеться 18. січня у Брні.

— **Заразки катару** викрив проф. нью-йорського університету д-р Доцес. Він вигодував кольонію заразків на буліоні й від них заражували катаром здорові люди. Це викриття допоможе медицині знайти успішний лік на поборювання цієї дуже поширеної недуги.

— **По золоте руно.** З Брікгему виїхав вітрильник у небуденну подорож, з якої, як запевнюють учасники, повернеться він навантажений золотом і дорогоцінностями. Керманичем експедиції є Стенфорд Джелі, який відвідав уже всі „дикі" місця земної кулі та знає її так добре, як зміст своєї мошонки. Його товариші — девять людей, що привикли до всього у своїх пригодах. Як Джелі проголосив, що приготовляється до подорожі та пошукує добровольців, зголосилося три тисячі осіб; з них вибрав свою девятку. Капітаном вітрильника є б. шкипер одного пароплаву, його помічником — емер. майор, корабельним кухарем — був. старшина англійської фльоти. Три інші подорожні — б. моряки, крім них їде бувший брамкар, один відомий інжинір і спортовець. Вітрильник відвідає багато островів на шляхах колишніх піратів. Подорож триватиме рік. Джелі думає, що віднайде заховані скарби піратів.

— **Алькоголь із цукрової трощі — до моторів.** Кріза підорвала управу цукрової трощі на Кубі. Тамошні вчені та інжинірі пробують використовувати алькоголь із цукрової трощі до засилювання моторів. Перші проби виявили, що бензинові мотори можуть користуватися тим алькоголем, але з незначною перерібкою карборатора. Обраховують, що продукція алькоголю з цукрової трощі вистачалаб лише на краєві потреби Куби. Цей винахід дуже поборюють американські нафтові товариства.

— **Новий рік в Японії.** В Японії істнує звичай, що в останній день і останню ніч перед новим роком усі громадяни вирівнують до сотика свої борги. Крамниці відчинені до самого ранку, юрба довжників ліктями пробивається до купців, щоби заплатити свій довг; остання доба перед новим роком — обильні жнива для купців і банкирів. На тему отого вирівнування боргів кружляє в Японії тисяча легенд, одну цікавішу якраз наводимо: „У той саме день один самурай, повний поваги, але хвилево у злих матеріяльних умовинах, прийшов до крамниці, в якій завжди купував риж із словами: „Гірко мені дуже, продавче рижу, але сьогодні немає в мене спроможности вирівняти борг. Але знаю, що я повинен зробити: кинджалом отворити свій живіт у вашій крамниці!.." — „Пожди, достойний самураю! Не роби того... Як буде треба, то я пожду на зворот довгу до весни..." — закричав переляканий купець. — „Ні, я умру... Бо звідкіля можу знати, чи зможу на весні заплатити довг?.. Відберу собі життя!" — „Благаю, не роби того! Було би великим гріхом, якщо би я такою дрібницею спричинив смерть такого лицаря... Дивися, що дїється з твоїм рахунком: подертий вже на куснички... Твій довг? Не говорім більше про це, він не істнує, ти ніколи не винен був мені нічого. Ходи до мене, випємо трохи чаю..." — „Дякую тобі, друже, продавче рижу! — сказав йому самурай. — Ти врятував мені життя... Дякую, але вибачай: мушу відійти, бо мені дуже спішно..." — „Що за дивовижа? Людина, що перед хвилиною хотіла вмерти, не має хвилини часу" — дивується купець. — „Зовсім ні! — сказав самурай. — Ти зваж, що до сходу сонця мушу робити гаракірі перед семи, чи вісьми купцями!"

✝ о. Яків Завадовський.

Посмертна згадка.

Незвичайний похоронний похід пересунувся вулицями Львова дня 12. XII. З Волоської церкви аж на личаківське кладовище несли труну на раменах селяни, а за труною в упорядкованих рядах ішло кількасот самих майже селян; гурток інтелігенції губився серед того... Це мешканці села Беньківці, рогатинського повіту, відпроваджували свого довголітнього пароха Якова Завадовського на вічний відпочинок. Ненадійно заскочила його смерть у львівськім шпиталі, тому похоронили його у Львові, а не в затишних, рідних Беньківцях.

Небіщик у Беньківцях родився, там виріс і майже двацять літ служив рідному селу як парох; служив вірно, а так щиро, так сердечно, що про себе забував і цілого себе віддавав громаді. Не диво, що громада так хотіла похоронити тіло на затишнім кладовищі рідних Беньковець під шепітливими смереками, рукою небіщика садженими. Парохіяни власним коштом спровадили би це тіло до рідного села, на власних барках занесли би, коби лиш іх отець духовний тут між ними спочив — а що родина інакше рішила, то мало що не ціле село явилося у Львові. Для тих, що не мали відки оплатити залізницю, громада доставила підводи: цілу ніч їхали фірами, щоби на рано станути у Львові. Ця обставина сама свідчить, ким покійний Завадовський був для свого села, свідчить також про те, як наше село вміє цінити щиру суспільну працю.

Бо цілий час свого душпастирства в Беньківцях пок. Завадовський невпинно й невсипущо трудився на всіх ділянках сучасної суспільної праці. Кооперативна крамниця під його проводом так гарно розвинулася, що покривала ціле запотребування села. Щадничо-кредитова кооператива мала досить фінансової сили, щоби трикратно купити по кілька сот моргів землі і розпарцелювати їх поміж мешканців села. Крім того та сама кооператива, що має нині понад 200.000 зол. власного майна, закупила всілякі, навіть рільничі машини (сіялку, тріери, моторову молотілку, моторову циркулярну пилу) і давала своїм членам користуватися ними. За ініціятивою і під особистим доглядом Покійного громада власними силами перевела регуляцію річки, що переплива сільське пасовище і через це осушено та мельоровано кількадесять моргів того пасовища.

Під доглядом і проводом Покійного маленьке село Беньківці (всього кілька сот душ населення) веде свою взірцеву молочарню, свою стацію закупна яєць, мало громадські розплідники расової худоби та свиней. Не хочу дальше вдаватися в подробиці, вистане сказати, що під господарським та фінансовим оглядом Беньківці стали завдяки Покійному взірцевою громадою на всю околицю! З їх каси користає кільканацять сусідніх сіл!

Але Покійний дбав і про духове життя села. Найщиріше опікувався школою та шкільною дітворою. Знав не тільки як кожна дитина вчиться, але й пильнував, щоби кожного дня була якслід накормлена, одягнена, вмита й зачесана. Рівночасно не менше щиро піклувався читальнею і хоча ця читальня мала закраску москвофільську, то Покійний не тільки закуповував усяку популярну українську літературу до бібліотеки читальні, але й давав ініціятиву, щоби читальня виставляла українські театральні пєси і навіть окремим концертом шанувала память Шевченка.

Покійний дбав про те, щоби село йшло з духом часу, тому вивінував читальню у великий радіовий апарат з таким сильним голосником, що літньою порою можна було сидіти в садку біля читальні і вигідно слухати радія. Останніми часами заходився Небіщик побудувати для села шпиталь, парню та власну електрівню і якби не ненадійна смерть, був би певно вже в недовгім часі дав селу і ці здобутки цивілізації. Бо енергію мав Покійний сталеву, ум незвичайно бистрий, вдачу підприємчиву та великий організаційний талант. Цікаво, що з усіма тими прикметами рухливої, витревалої і практичної людини вязалася у Покійного незвичайна доброта серця, лагідність та пробачливість. Альтруїзм його був так широко розвинений, що свою особу, свої особисті справи та інтереси клав на самому кінці, не щоби занедбував їх, але брався до них щойно після полагодження справ громадських, суспільних, сусідських. Не диво, що смерть Якова Завадовського пройняла великим, щирим жалем ціле село, ціле сусідство, всіх знайомих...

Та не тільки жаль і смуток полишив по собі Покійний, полишив він по собі цілу низку дібр як матеріяльної, так і моральної натури, дібр створених його духом і його працею, дібр, що служать і довго служитимуть селу, де родився, де довгі роки працював, де серед розгару праці перед часом життя своє скінчив. Нехай-же память про нього не гине, нехай згадка про його жертвенну працю служить взірцем і дороговказом.

В. Т.

Дописи.

ДРОГОБИЧ. (Діти „Просвіті"). Надзірна рада й управа шкільної діточої кооперативи „Наше Добро" при всенар. школі ім. Т. Шевченка „Р. Ш." в Дрогобичі постановили у звязку з відозвою Матірнього Товариства „Просвіта" зложити від найменших скромний дар „Просвіті". З тією метою влаштувала дітвора, обєднана в згаданій кооперативі, при допомозі шкільного хору около 50 дітей святочний концерт дня 8. грудня м. р. з нагоди 63-іх роковин істнування Т-ва „Просвіта". Програмку діточого концерту виповнило вступне слово до дітвори опікуна шк. кооперативи учит. Ліщинського Костя, діточі хори, ведені управителем школи дир. Гаврищуком Степаном, котрий не лише вчить молодь, але й виховує 350 нових громадян, дальше реферат малого учня, декламації, співучі й музичні соля та гарна кінцева промова місцевого голови філії „Просвіти" д-ра Витвицького Степана. Концерт закінчено гимном „Р. Ш.". Скромний дохід з того концерту в сумі 15 зол. переслали найменші до Гол. Т-ва „Просвіта" у Львові, щоб помогти Т-ву в його скрутному фінансовому положенні.

Присутній.

ЗБОІСЬКА, ПОВ. ЛЬВІВ. (Після розвязання читальні. — Праця Кружка „Р. Ш."). Повітове старосто у Львові письмом з 16. м. м. повідомило виділ розвязаної чит. „Просвіти" у Збоїськах на руки пп. Льва Гошовського й Івана Янчишина, що мін-во внутр. справ рескриптом з 14. жовтня 1931. не прихилося до відкликку тої читальні проти оречення воєвідства в цій справі, бо, мовляв, слідство устійнило, що чит. „Просвіти" у Збоїськах розвивала протидержавну роботу і провокаційно виступала проти держави і польського населення. Це рішення мін-ва є остаточне, одначе воно не виключає права внести скаргу до Найвищого Адмін. Трибуналу. Тут зазначимо, що місцевий війт по нинішній день не передав нагляду над майном розвязаної читальні визначеному кураторові. — Тепер усе народнє життя у Збоїськах зосереджене в Кружку „Р. Ш.", який працює під проводом пароха о. Галаса. Кружок спромігся на будову власного мурованого дому з великою театральною салею, в якому міститься тепер захоронка. Робляться теж приготування до оснування прив. української школи, яка найде приміщення в тому самому будинку.

ЯВОРІВ. (Ювилейний концерт у честь Митрополита). Дня 13. грудня ц. р. святкувала яворівська земля ювилей Митрополита. Концерт відбувся в гарно прибраній салі Народнього Дому, котра в цім дні гостила делегатів усіх громад Яворівщини, майже всіх священиків яворівського повіту, репрезентантів усіх повітових установ, делегатів міщанства й інтелігенції. Вже перед днем концерту була саля випродана, так, що зайшла потреба доставити ще кількадесять крісел і пустити публику й на галерію, котра є звичайно замкнена. У програму концерту увійшли точки: 1) Д. Бортнянський „Концерт XXVIII. Блажен Муж". 2) Святочна промова д-ра Нестора Рудницького. 3) Д. Бортнянський „Концерт XXVII. Гласом моїм". 4) Лірін: „Хваліте Бога". 5) Б. Лепкий: „У храмі св. Юра" — декл. п-і Марії Левицької. 6) Д. Бортнянський: „Концерт XXX. Услиши Боже глас мой". Концерт випав просто величаво. Крім знаменитої промови і декламації правдивою насолодою для зібраних були хори. Мужеський хор гімназії У. П. Т. відспівав дуже удатно псалом Ліріна, а всі інші точки відспівав місцевий хор „Яворівського Бояна". Кожний, хто чув псальми Бортнянського, знає, як вони ділають на публику і знає також, що відспівати їх може тільки дійсно добрий і добре вишколений хор. Таким хором представив себе, виступаючи перший раз під назвою „Яворівського Бояна", зорганізований здавна д-ром В. Неділкою місцевий хор. З вродженою собі впертістю потрапив д-р В. Неділка зорганізувати зпоміж місцевого міщанства хор, що не постидавсяб тепр виступати навіть на чужих естрадах. Відспівані вперше в Яворові псальми Бортнянського залишили по собі незатерте враження. Хор виступив як гарно зіспівана, вишколена і приготовлена до подробиць цілість. Може випадкові треба завдячувати, що хор має і першоклясних солістів: п-ю мец. Неділкову (сопран), Сергетову і Кульчицьку (альти), о. Барилка й Огородника (тенори), дир. Чопика (бас). Настрій на концерті був святочний, — одно лише вражало: відсутність хору семинарії СС. Василіянок у Яворові. А чей-же хор цей недавно співав на польськім концерті в польськім „Соколі", а на концерт у честь князя нашої церкви — відмовив своєї співучасти...

ф.

ШАХИ.

З успіхів шахової секції У. С. Т. „Пролом“ у Станиславові.

Дня 3. січня ц. р. в каварні „Варшава“ у Станиславові розіграла шахова секція У. С. Т. „Пролом“ змагання на 10 шахівницях рівночасно з жидівським клюбом „Гацефіра“, з вислідом 7:3 в користь „Пролому“. Склад „Пролому“: Радивил, Костецький, Борис, Ратич, Грицуляк, проф. Ульванський, Ясінський, Ренер, П. Крушельницький і Петеш.

Коли взяти під увагу, що це був перший зорганізований виступ українських шахістів (перед котрим, мимоволі кажучи, мали наші шахісти поважну трему), а противником найсильніший тутешній шаховий клюб, то вислід для молодих змагунів надзвичайно корисний, а для противника просто катастрофальний.

При дальшім солідним тренінґу, а передовсім клюбовій дисципліні можна пророкувати нашим шахістам дуже гарні висліди в будучности.

Подрібний вислід: 6 виграних партій, 2 демі і 2 програні.

Т. М.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Р. XXVI. Ч. 12. Грудень 1931. Зміст: Перед маревом нужди, Похвала або культ Пресв. Діви Богородиці Марії у грек.-кат. Церкві, Слідами предків, о. Іван Могильницький, Із життя східних незєдинених церков, Спосіб подавання св. Причастія, До дискусійної статті о. О. Гадзевича, 250-літній ювилей греко-кат. Духовної Семинарії в Загребі. З греко-катол. Богословської Академії у Львові, Всячина. Проповіди.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Р. IV. Ч. 1. Січень 1932. Зміст: З новим Роком. Різдво Христове на Великій Україні. Початки артилерії на Україні. Ген. О. М. Доброволя-Вітошинський. „Дзядзьо“. Моя поїздка в Петроград з комісією для виміни полонених. Три зустрічі з проф. Академії Ґенштабу ґен. полковн. Юнаковим. Христос родився. З поїздки до Валович. Коротка історія 3-гарматного полку УГА.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУК. ВІСТНИК. Р. XXXI. Т. CVIII. Книга I. Січень 1932. Зміст: Степова сказка. Тим, що в темряві. З циклю „Камінь“. Кулак. Літацький синдикат. З київського парнасу останніх літ. Три царі. Примари. Початок і кінець всесвіту. Наше літературне ґетто. На манівцях релігійного фанатизму. На світовій шахівниці. З пресової фільми.

ШЛЯХ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ, педагогічно-методичний місячник. Ч. 10. Грудень, 1931. Р. V.

ЗИЗ, Львів, 1. січня 1932. Р. IX. Ч. 1.

НОВА ХАТА, журнал для плекання домашньої культури. Р. VIII. Ч. 1. Січень 1932 р. Зміст: Дідусь, Марія К. Заньковецька, Поворот, У справі народньої ноші, Знову на лещетах, Мирова конференція в лютому 1932 р. в Женеві, На організаційні теми, Спомин про Лію де Путті, З концертової салі, Дещо про завіси, Про беґонії, Ріжні вісті.

СВІТ ДИТИНИ, ілюстрований двотижневик для дітвори. Р. XII. Ч. 1, Львів, 1. січня 1932 р. Годиться привитати „Світ Дитини“ у новому виді. На 12 сторінках великого формату безліч цікавого для наших найменших.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник, орган „Маслосоюзу“. Р. VII. Ч. 1. — 1. січня 1932.

КІНО, двотижневик кінематографії. Ч. 1—2. III. рік видання.

На санування Т-ва „Просвіта“.

IX. виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта“.

Львів: Барґенїйна Анна 5, д-р Волошин Михайло 10, Глушевський Юліян 50, д-р Кміцикевич Іван 10, Шкарпович Степан 50, Т-во „Карпатія“ 100, Медвідь Григорій 10, д-р Раковський Іван 340.60, Взаїмна Поміч Маслосоюзників 250, о. Василів Степан 20, Мелітна Громада 20, Кребс Григорій 20, Свістельницька Теодозія 100, Екзекутива службовників „Дністра“ 125, д-р Музика Максим 100. **Львів-Знесіння:** Адамчук Н. 2, Беднарська Софія 5, Жидачек Василь 1, Жовнір Петро 1.50, Захарчук Степан 5, Іваньо Евстахій 1, Коновалик 3, Кузикова Марія 2, Наперека 1, Новак Іван 2, Повалінська Евдокія 2, Харачко 1. **Львів-Левандівка:** Котик Михайло 1, Пазуняк Ева 1, Резникова 1, Фірман Олена 0.50. **Львів-Замарстинів:** Коць Михайло 5, Самоосвітній гурток при чит. „Просвіти“ 5. **Калуш:** Бариш Тимотей 20, о. Боднар Антін з Петранки 5, Брикайло Михайло з Кадовбної 5, Гайданова Софія з Сівки Кал. 5, Дякон Ярослав з Петранки 5, Загаєвич Степан 5. **Тернопіль:** Березовська Степанія 50, Білинський Киприян 100, Бохна Дмитро 5, Галущинський Іван 5, Дембіцька Климентина 50, Думброва Марко 10, Зарицька Софія 10. **Самбір:** Біленький Теодор 5, д-р Галущинський Микола 25. **Долина:** о. Бодак Василь 5, Бойдуник Михайло 5, Вірстюк Михайло 1, д-р Горбовий Володимир 5, м-р Данюк Осип 1, д-р Дереш Олександер 10, о. Жовтанецький Ілярion зі Суходола 5. **Глиняни:** Будаївський Гриць 2, Волошин Пилип 5, Гарбуз Степан 10, Головчак Михайло 25, Галан Олександер 1, Галан Микола 10. **Болехів:** Булюк Юліян 5, д-р Гарасимів Богдан 20, о. Галандюк Андрій 5, Ґошко Микола 1, о. Ґураль Іван з Говієва 30, Дригинич Степан 10, д-р Зволинський Петро 10, о. Зубрицький Севаст. з Чолган 30. **Краковець:** о. Данило Котис з Глиниці 20, Петро Сіканда зі Сери 5, Іван Маркиза з Руди Кох. 10, Андрій Фірчук також 5, Марія Щирбова також 5, Емілія Слабакова також 20, Іван Онуфрик також 60. **Козова:** о. Абрагамовський Мих. з Дібща 10, о. Бачинський Олександер з Козівки 10, Бучинський Ілля з Козівки 5, Домбровський Петро 10. **Станиславів:** Баган Лука 5, Грушкевич Анатоль 25, Гурик Іван з Угринова Дол. 20, Гура Роман з Книгинина-Гірки 5, Данищ Никифор 30, інж. Дутка Володимир 100. **Підгайці:** Бакалець Іван 5. **Щирець:** Баричко Ірина 5, д-р Волощук Осип 5. **Городенка:** Ґайдуник Михайло 10. **Перемишль:** Гоцька Ольга 10, Заяць Іван 5. **Броди:** о. Демчинський Микола 5. **Сянік:** Єнкола Володимир з Воробляка Шлях. 2. **Збараж:** Заячківський Іван 25. **Турка н/Стр.** чит. „Просвіти“ в Розлучі 10, Мих. Коронович зі Свидника 100, М. Коморний 25, П. Ковальська з Либохори 50, Олена Яремкевич зі Задільська 50. **Борислав:** інж. Антонович Богдан з Мражниці 5. **Жовква:** Петро Ґарвіль 5. **Львів-повіт:** укр. Райфайз. „Єдність“ в Зашкові 50, кооп. „Народний Дім“ в Зашкові 50, о. Володимир Мармаш зі Зашкова 50. **Ярослав:** Дмитро Жук з Павлової 10. **Золочів:** Бучацький Сидір 5, Завадович Олена з Ремезівець 5, д-р Залужний Осип 10. **Сколе:** Вацук Леонарда зі Стинави Нижньої 5. **Грибів:** Вовк Ілля з Береста 20. **Коломия:** Волошин Юрій з Пядик 25. **Надвірна:** Гавриляк Лев і Емілія 9, Ґреґораш Микола 5, Демянчук Мих. 2.50, Зелик Іван 10. **Ходорів:** Гринішева Осипа зі Стрілиськ Мал. 5, Грицай Теодор зі Стрілиськ Старих 20. **Чехословакія:** Гордіюк Іван, Морова 50. Разом 2.766.10, разом з усіми попередніми 26.612.80 зол.

X. виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта“.

Болехів: Кавка Микола 10, Климович Михайло 10, Парилля Омелян 3, Рудий Володимир 20, Сімків Венедикт 5, Сімків Тарас 10, о. Сухий Володимир з Волоського Села 10, д-р Юркевич Анатоль 10. **Підгайці:** Карпяк Ліна 15, Косович Ольга 25, Косович Марія 25, о. Костюк Василь 5, о. Кульма Михайло 10. **Чесанів:** Кицка Степан 5. **Надвірна:** Кізів Михайло 1, Марцінковський Ом. 1, Марцінковський Юл. 5, Полатайко Ст. с. Янка 5, д-р Саноцький Іван 50, д-р Селепей Дмитро 10. **Броди:** о. Клепарчук Степан з Черниці 5, Остапчук Максим 5. **Мостиська:** чит. „Просвіти“ в Малнівській Волі 5. **Перемишляни:** Повіт. Союз Українок 45. **Жидачів:** чит. „Просвіти“ в Пчанах 20. **Бережани:** чит. „Просвіти“ в Рибниках 25. **Рудки:** гр.-кат. церква в Розджаловичах 100. **Камінка Стр.:** чит. „Просвіти“ Сілець Беньків 20, кооп. „Нар. Дім“ в Таданю 10. **Буськ:** чит. „Просвіти“ в Убиню 5. **Рава Руська:** Климко Володимир з Камінки Лісової 10. **Глиняни:** Кміцикевич Олекса 10, Кришталь Мих. 10, Савчак Михайло с. Дмитра 2, о. Стець Степан 20, Тимчак Гриць зі Заглинська 1, Хамула Михайло 10, о. Шостак Климентій зі Застава 12, Шульга Дмитро 25, Шурко Володимир 5, кооп. молочарня 100, кооператива в Куровичах 5, кооп. „Єдність“ в Ляшках Кор. 5, кооп. „Власна Поміч“ з Перегноєва 10, кооп. „Згода“ в Підгайчиках 5, кооп. „Надія“ Солове 5, кооп. „Єдність“ з Туркотині 5. **Тернопіль:** Ковальський Осип 5, д-р Ладика Дмитро 50, Мацькевич Степан 5, Мельничук Теодор 25, Олексишин Іван 10, д-р Онуферко Лука 50, д-р Остапюк Ярема 10, Ременюк Михайло 20, Решетуха Володимир 50, Садовська Юлія 20, Слободян Павло 20, Солтис Онуфрій 50, о. Стасюк Андрій 20, Цегельський Роман 25, Чубатий Володимир 24, Чубатий Володимир, учитель 5, Чубатий Володимир с. Теодора 5, д-р Ярема Яким 20. **Станиславів:** Когут Михайло з Книгинина-Гірки 5, Лепкий Микола 10, Мизюк Іван з Книгинина-Гірки 5, д-р Олесницький Юлій 50, Палій Михайло з Книгинина-Гірки 5, Попович Михайло 15, Слюсарчук Микола 5. **Коломия:** Пашкевич Іван 20. **Грималів:** Процик Іван зі Зеленої 15, чит. „Просвіти“ з Білинівці 5, Т-во „Луг“ в Зеленій 5. **Судова Вишня:** Рибачевський Осип 20. **Бібрка:** д-р Рижій Іван 100, о. Стисловський Кость в Девятниках 15. **Калуш:** Рубчак Марія 10, Сімків Терентій зі Станькової 10, касино при Нар. Домі 10, Хлібороб. Союз 100, чит. „Просвіти“ в Тужилові 5. **Копичинці:** Стадник Дамян 5, о. Турчин Степан в Гадинківцях 10, чит. „Просвіти“ в Крогульци 10, кооп. „Віра“ в Сороці 25, чит. „Просвіти“ в Сухоставі 15. **Дрогобич:** Стецьків Іван з Грушова 2, кооп. „Сила“ в Доброгостові 30. **Любачів:** о. Чернецький Василь з Дикова Стар. 5. **Львів-повіт:** Шуттер Максим з Винник 10, чит. „Просвіти“ в Миклашові 30, Т-во „Луг“ в Підберізцях 10, Госп.-торг. Спілки в Підберізцях 100. **Турка н/Стр.:** о. Яремкевич Василь — Вовче 5. **Сколе:** Яцульчак Василь зі Стинави Нижньої 5. **Зборів:** Куликова Корнеля 5. **Самбір:** Лазарів Василь з Сільця 5, о. Петик Іван в Вяцковичах 50, чит. „Просвіти“ у Ваневичах 20. **Ходорів:** о. Лотоцький Амброзій в Голдовичах 5, о. Мельник Андрій в Ляшках Гор. 3, Хомусан Микола з Молодинча 1, Шидловський Осип з Молодинча 1, Шидловська Анна з Молодинча 1, чит. „Просвіти“ Молодинче 2. Разом 1914 зол. Разом з усіми попередніми 28.526.80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театр Ріжнородностей.
Понеділок, 11. січня, год. 8. веч. „Граємо оперетку“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Острів затоплених сердець“ (Джанета Мекдональд).
КАСИНО: Звукова версія „Бен Гур“.
КОПЕРНИК: „Американська трагедія“.
ЛЕВ: „Діксіяна“ (Беб Даніельс).
МАРУСЕНЬКА: „Американська трагедія“.
МІРАЖ: Пат і Паташон і Гарольд Ллойд.
ОАЗА: „Відродження“, „Мовчазний ворог“.
ПАН: „Її хлопчик“.
ПАЛЯС: „Конгрес танцює“.
ПАСАЖ: „Ніч женщини“ (Тім Мек Кой).
ПРОМІНЬ: „Тарзан, володар джунглів“.
СОНЦЕ: „Її перчик“.
СТИЛЕВЕ: „Генерал Крек“.
УТІХА: „Жінка, яка ніколи не забувається“, „Фальшивий крок“.
ХИМЕРА: „Веселий поручник“ (Мор. Шевальє).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Справлення похибки в 6. числі „Діла“ з 7. I. 1932. В оповістці „Замість святочних желань зложили на Рідну Школу“ замість Вп. Маріян Кисілевський має бути Маркіян.

Комунікат. Греко-Катол. Академічне Душпастирство у Львові повідомляє, що в акад. році 1932/33 в Акад. Інтернаті в Льовані (Бельгія) буде вільних кільканадцять місць для студентів українців, котрі хотіли би студіювати на одному з факультетів місцевого кат. університету і технічних наук. Умови удержання на 1. році 1000 зол. річно, на дальших роках по 250 зол. річно. Якась частина незаможних студентів зможе дістати безплатне (кредитове) удержання. Потрібне розуміння французької мови. Льованські студії підлягають нострифікації. Зголошення приймає акад. душпастир. і уділяє інформації в канцелярії Мар. Т-ва Молоді у Львові при вул. Смоклуській 39 А. На письмені зголошення просить ся залучити поштові марки на відповідь. — **о. д-р Микола Конрад.**

—o—

За редакцію відповідає Олександер Костик.
Видає Видавнича Спілка „Діло“.
З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів Ринок 10.